

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreană”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare”
Miercurea, „Cassa de păstrare” Seliște, „Chioreană”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economia”
Cohalm, „Economul”, „Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănișerul”, „Hașegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Iulia”, „Lipovana”,
„Lugoșana”, „Luceafărul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăciana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”,
„Patria”, „Plugarul”, „Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”,
„Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărândeana” și „Zlăgnea”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul VII.

Sibiu, 17 Septembrie 1905.

Nr. 38.

„Băncile române”.

— O apreciere onestă a activității băncilor noastre. —

Cetitorii noștri au avut de repetate ori ocaziune a vedea din coloanele acestei Reviste cu câtă tendențiositate scrie majoritatea ziarelor maghiare despre institutele noastre financiare ori de câteori află prilej binevenit de a se ocupa cu ele. Băncile noastre au fost prezentate nu odată ca cele mai periculoase cuiburi de agitațiune naționalistă, drept așezăminte, cari lucră direct la subminarea statului, la exploatarea clientelei și la deposedarea elementului maghiar etc., — tot acuze absolut nefondate și ridicate contra instituțiilor noastre financiare numai pentru a le discredită în opinia publică maghiară. Toate eforturile de natura aceasta au rămas și rămân însă fără rezultat, căci băncile noastre în butul curentului dușmănos inscenat contra lor de adversari, continuă a se desvoltă, cea mai puternică armă a lor fiind, în lupta de concurență ce trebuie să o poarte: *culanța față de clientela lor fără deosebire și corectitatea și onestitatea conducerii lor.*

Aceasta trebuie să o recunoască și o recunosc uneori, în momente lucide, și ziarele maghiare, precum ne-o dovedește un articol recent apărut sub titlul de sus în marele ziar budapestan „Budapesti Hirnap”. În articolul din chestiune ziarul numit, contrar părerii sale de până acum asupra băncilor române, dă acestor institute cel mai bun testimoniu posibil, numindu-le „mai bune și mai ieftine” decât băncile maghiare și prezentându-le drept modele de institute desinteresate, umane și cinșite.

Iată articolul lui „B. H.”, provocat de altcui de cea mai nouă lucrare a domnului Const. Popp: „Băncile române din Transilvania și Ungaria”.

„Budapesti Hirnap” s'a ocupat deja foarte adeseori cu băncile române, prezentându-le activitatea din diferite puncte de vedere. În merit se pot resuma cele scrise asupra acestei chestiuni în următoarele: prin împrumuturile lor băncile române și-au acvirit număroase moșii maghiare, în cari au așezat proprietari români; institutele de bani române sunt un razim puternic al intereselor specifice de rasă ale Românilor; în fine că capitalurile și organizația mai ieftine ale băncilor române le pun pe acestea în poziție de a putea lucră mai rațional, decât cum o pot face aceasta institutele de bani maghiare.

Nu de mult a apărut în revista economică „Le Mouvement Economique” din București din peana dlui Constantin Popp, un studiu mai lung asupra băncilor române din Ungaria, care merită în măsura cea mai mare atențiunea opiniei publice maghiare. Este timpul. să cunoaștem odată activitatea băncilor române nu numai din scrieri contrare acestor instituțiuni, ci și sub rapoartele național-economice și culturale.

Ar fi cu totul de prisos a ne ocupa aci cu datele statistice referitoare la capitalurile, rezervele, cu un cuvânt, la averea băncilor române. Acestea se pot găsi în ori ce anuar financiar. Aceea încă este de obște știut, că „Albina” cu împrumuturile ei de 6% și băncile române mai mici cu împrumuturile lor de 8% sunt mai ieftine și mai bune, decât băncile maghiare vecine cu ele. Asemenea este notoric, ceea-ce relevază dl Constantin Popp în special, că institutele de bani române sunt cu cea mai mare prevenire față de clientela lor, fie aceea română, fie de ori ce altă naționalitate. Mai puțin cunoscute sunt însă datele relative la activitatea și organizația comună a acestor institute și cele referitoare la principiile urmate de ele în activitatea lor.

Aci autorul articolului din „Budapesti Hirnap” se ocupă cu conferențele directorilor băncilor române, și arată pe baza broșurei dlui Popp, hotăririle luate de aceste conferențe, apoi continuă cum urmează:

„Puține formațiuni național-economice din Ungaria pot arată succese atât de salutare, de interes public, ca și băncile române, cari s'au ridicat din să-

sărăcie. La serbările, ce le-a avut în zilele trecute Asociațiunea culturală română în Sibiu s'a văzut, că prin băncile lor Români din aceasta patrie s'au consolidat, în măsură oare-cândva neînchipuită și că dela inaugurarea activității lor comune, va să zică de 5 ani încoace, băncile acestea au dat pentru teatre, reuniuni de meseriași, biblioteci, spitaluri, școli, ajutoare la învățători și studenți suma rotundă de K 400,000.

Activitatea aceasta a avut o înriurire atât de binefăcătoare asupra dezvoltării inteligenței române, încât numai acela va fi în stare a înțelege marele progres realizat în direcția aceasta, care a avut deja ocaziune a veni în contact cu mulți tineri români, eleganți la înfățișare și înzestrați cu cultură superioară. Cea mai mare parte a acestor tineri și-au câștigat prețioasele lor însușiri sufletești și trupești cu ajutorul băncilor române și a instituțiilor culturale sprijinite de ele.

Studiul lui Constantin Popp relevă cu mândrie, că deși fondate aproape exclusiv ca societăți pe acții, totuși băncile române nici când nu sunt conduse în afacerile lor de pofta de câștig. Ele se consideră pe sine, în prima linie, drept o corporațiune morală, a căreia primă chemare este a promova bunăstarea materială a poporului român. În consecuență și caută a servi interesele acestuia în condițiunile cele mai avantajoase posibile, împărțându-l în caz când, fără vina lui, nu-și poate împlini obligamentele, de un tractament cât se poate de uman.

Este interesant, că dl Popp respinge cu cuvinte energice acuzele, ce se ridică de dincolo, din Transilvania, contra băncilor române. Provoacăndu-se la notoria bună reputațiune a institutelor de bani române, zice, că aceasta nu poate fi de loc știrbită prin atacurile presei șoviniste maghiare, care, lipsită de orice scrupul, suspiționează aceste bănci cu tendințe subversive și antipatriotice, ce nici când nu le-au avut. Nu fac institutele acestea alta, decât promovează zilnic emanciparea economică a poporului român, pe care adversarii s'au dedat a-l vedea pân'acum totdeauna aservit altora nu numai politicește, ci și în cele economice.

Institutele de bani române, zice dl Popp, vor continua a-și împlini și de aci încolo înalta lor misiune economică și culturală, cu aceleași mijloace oneste ca și pân'acum.

Cetind datele comunicate, *trebuie să recunoaștem că în activitatea desinteresată și umană a băncilor române rezidă o mare putere. O putere mare formează și administrația lor cinstită.* În tot timpul existenței lor nu s'a întâmplat la institutele acestea nici măcar un singur caz de malversațiune spre paguba deponenților ori altor creditori. *Cazuri ca cel dela Kis-cell și Dumnezeu mai știe de unde, sunt necunoscute în istoria băncilor române.*

Avertizment mai clar, adresat conștiinței societății maghiare decât studiul dlui Popp, n'am mai cetit. Este foarte actual avertizmentul acesta acum, când

țara întreagă resună de ecourile abuzurilor săvârșite la număratoarele institute de bani și când deja și guvernul a pornit o acțiune pentru limitarea abuzurilor și micșorarea efectelor lor dănuoase. Nu este superfluu acest avertizment, când, precum s'a întâmplat în o anchetă recentă, unul dintre conducătorii unei mari bănci, reprezentând capitalul internațional în țară, se pronunță în mod bagatelizător asupra activității altruistice a institutelor de bani. Mai ales nu este superfluu când vedem, că inteligența maghiară din părțile ardelenene nici acum nu se mișcă și așteaptă dela ajutor de stat și Dumnezeu știe dela ce, să ocrotească interesele ei materiale și să șteargă pe Români de pe fața pământului.

Iar Români fără nici un ajutor dela stat, cu mijloace modeste, numai prin tăria lor de voință, prin muncă cinstită și desinteresată reputează mari succese economice. Astfel de succese, cari numai printr'un singur mijloc pot fi contrabalansate. Prin o concurență puternică și tot asemenea organizată.

*
6

Școala economică de repetițiune.

Revenim asupra acestei chestiuni de importanță capitală pentru înaintarea poporului nostru, chestiune asupra căreia ne-am mai întreținut în Nrul 31 dela 30 Iulie a. crt.

De astădată, — convingși că facem un bun serviciu publicului nostru cetitor — vom începe cu reproducerea în românește a ordinațiunii ministrului ung. reg. de culte și instrucțiune publică Nr. 66,569 dela 24 Septembrie 1902 sub titlul „*A gazdasági ismétlő-iskola szervezete és tanterve*”. (*Organizațiunea și planul școlii economice de repetițiune*).

Ordinațiunea din vorbă este împărțită în 6 capitole și un adaos special despre planul de învățământ.

Cap. I.

Condițiunile organizării școlii economice de repetițiune și obligativitatea organizării.

§. 1.

Școala economică de repetițiune pe baza dispozițiilor §-ului 55 al art. de lege XXXVIII din 1868, și în senzul §-ului 50 al aceluiaș articol de lege este cursul de repetițiune al școlii populare elementare comunale ce e a se crea; al cărui scop este, că între obiectele de învățământ obligate în școala populară elementară comună conform scopurilor generale ale legii de instrucțiune populare în cursul de instrucțiune repetitor să se împărțască de atențiune deosebită îndrumările practice înșirate în capitolul de lege amintit mai înainte referitor la economia de câmp și la ramurile ei laterale, și ca să se valideze scopul legii exprimat în acelaș capitol referitor la fizică și istoria naturală, că aceste obiecte de învățământ să se predea cu deosebită privire la regiune și la modul de viață a părții precumpănitoare a părinților copiilor, sau într'un mod mai extins și folositor vieții poporului.

Conform acestora pe baza dispozițiilor §-ului 55 al legii de instrucțiune școala economică de repetițiune, dupăcum conform împrejurărilor climatei și solului din cutare regiune prevalează în general agri-

cultura, economia vitelor, cultura poamelor, cultura viilor, legumăritul sau cultura pădurilor, — se vor acomoda acestor rami economice atât cu privire la organizațiune, cât și cu privire la materialul de instrucțiune și la învățământul practic și astfel are să fie școală economică de repetițiune cu direcție agricolă, pomologică, de vierit, de legumărit sau de pădurărit, fiind cu conziderare la raportul și influința imprumutată ce o au singuraticii rami agricoli unii față de alții.

§. 2.

Din §. 50 al legii de instrucțiune reiese clar, că comuna politică este obligată a se îngriji conform legii de instrucțiune repetițională corespunzătoare pe sama copiilor obligați la învățământul de repetițiune. Conform acesteia, fiecare comună, în care partea precumpănitore a locuitorilor se ocupă cu economia, agricultura, cultura viilor, grădinăritul, pomăntul sau cu pădurăritul și numărul copiilor de ambele sexe obligați la învățământul de repetițiune ajunge la numărul de 40, cari de fapt locuiesc permanent în comună, o astfel de comună este obligată în baza §. 50 al art. de lege XXXVIII din 1868 a înființa și susține școala economică de repetițiune.

Școala comunală generală de repetițiune ce a existat până acum în comună este de a se organiza în timp de un an dela introducerea ordinațiunii prezente în școală economică de repetițiune, dacă în comună este învățator acomodat la conducerea școalei economice de repetițiune.

§. 3.

Reprezentanța comunală, după ascultarea opiniunii scaunului școlar comunal, respective a curatorului școalei de stat stabilește, că în conziderarea celor cuprinse în §. 1 ce fel de școală economică de repetițiune o află necesară de susținut.

§. 4.

Școala de elevi de industrie existentă în comună numai în acel caz liberează comuna de obligamentul organizării școalei economice de repetițiune, dacă sau partea preponderantă a locuitorilor comunei se ocupă cu industria, sau dacă numărul celor obligați la învățământul de repetițiune — dar cari nu se pot indrumă în școala pentru elevii de industrie, respective de comerț, — nu atinge numărul de 40.

Dacă ajunge la 40 numărul celor obligați din o comună, — fie ei afară sau în interiorul comunei și nu s'ar putea indrumă în școala elevilor de meserii sau comerț — neîncăpând și nefiind ei elevi de industrie sau comerț, — este a se organiza școală separată economică de repetițiune.

§. 5.

De organizarea școalei economice de repetițiune comuna politică se poate liberă în senzul aliniatului prim al §. 4, afară de cazul numit, dacă vreunul dintre susținătorii de școale îndreptățiți din comună (stat, confesune, corporațiune privat) susține o școală economică de repetițiune corespunzătoare acestui regulament și aceea o pot frecuenta cei obligați la învățământul de repetițiune; sau dacă copiii în etatea obligată la învățământul de repetițiune frecventează o școală poporală superioară, civilă, școală comercială superioară sau o școală medie.

Dacă încetează condițiunile organizării obligative a școalei economice de repetițiune, se prezintă în

ce privește comuna, obligativitatea organizării școalei generale de repetițiune dacă cumva copiii din comună obligați la învățământul de repetițiune nu se pot împărtași de toată instrucția trebuincioasă în cursurile de repetițiune existente pe lângă școalele elementare confesionale sau cu alt caracter.

Comitetul administrativ al comitatului poate liberă comuna, în caz de justificare a cauzelor mai sus numite, de obligativitatea organizării școalei economice de repetițiune.

§. 6.

Două sau mai multe comune cari nu sunt mai departe una de alta — socotind dela centrul comunelor — de 3 și 7 a zecea kilometri se pot asocia cu îngăduirea comitetului administrativ pentru înființarea unei școale economice de repetițiune, dar numai în cazul, când numărul total al copiilor obligați la instrucțiune din acele comune în etatea dela 13—15 nu trece de 60.

În acest caz teritorul de praxă pe cât posibil întotdeauna trebuie ales între cele două comune, sau școala trebuie organizată în comuna din punctul central al comunelor asociate. Excepțiunea are loc, dacă mai multe comune se asociază pentru organizarea unei școale economice de repetițiune cu învățator specialist. În acest caz invoiala o pot face comunele.

§. 7.

Dacă între cei obligați a cerceta școala economică de repetițiune cel puțin 50 sunt fete, instrucțiunea economică de repetițiune este de a se distribui în două grupe, respective este a se organiza școală de repetițiune deosebită de băieți și deosebită de fete.

În acest caz băieții și fetele sunt a se instrui cu totul deosebiți și pentru școala de fete sunt a se institui învățătoare cualificate, sau în lipsa acestora femei culte cualificate pe cale practică, cari să le poată da instrucție mai ales practică din economia casei, legumărit, cultura galițelor, a animalelor de casă, îndeosebi din cultura animalelor cornute și lăptărit, cusutul albiturilor și al hainelor, cultura cănepei și a inului; cu aceea destinațiune clară, că fetele, să se poată pregăti cu deosebită îngrijire pentru chemarea lor de femei.

În aceste școale instrucțiunea de repetițiune a fetelor se acomodează și în ce privește învățământul din obiectele pentru cunoștințele generale în cadrul planului și materialului de învățământ stabilit.

§. 8.

Pe lângă școalele poporale elementare de stat, este neapărat să se înființeze — cu concursul specific mai înjos al comunei — școală economică de repetițiune, dacă sunt în comună cel puțin 20 obligați la învățământul de repetițiune al acestei școale.

§. 9.

Afară de comună, ca susținător obligat al școalei economice de repetițiune, mai pot înființa școală economică de repetițiune statul, confesiunile, singuraticii și corporațiunile.

Înființarea școalelor economice de repetițiune cu caracter necomunal numai în acel caz liberează comuna de organizarea școalei economice de repetițiune: 1. dacă toți cei obligați la învățământul de repetițiune beneficiază de instrucțiune, 2. dacă școala economică de repetițiune cu alt caracter satisface de fapt toate condițiunile, respective prelucră tot materialul de în-

vătămant marcat în această organizațiune și în acest plan de învățământ.

§. 10.

Dacă pe lângă o școală poporală elementară se organizează școală economică de repetițiune, școala de repetițiune generală a aceleia se sistează. Dincontră, în comuna în care, afară de școala de stat, mai sunt una sau mai multe școli confesionale, și pe lângă aceste nu este organizată școală economică de repetițiune, toți cei obligați la învățământul de repetițiune în loc sunt datori să frecventeze școala economică de repetițiune ce este în legătură cu școala de stat.

(Va urma).

+

Producțiunea cerealelor în Croato-Slavonia și laolaltă cu producțiunea Ungariei în 1905.

În Croato-Slavonia a fost producțiunea de bucate mijlocie, adecă mai bună decât în anul trecut.

Cucuruzul în genere este satisfăcător și promite o recoltă bună mijlocie.

Producțiunea de nutreț a fost bună.

Producțiunea de vin va satisface nu numai cereințele Croato-Slavoniei, ci vor rămânea și pentru export vre-o 800,000 măji metrice.

Săcara, orzul și ovăsul vor satisface conzumul interior și vor da numai un mic prisos pentru export. Suprafața cultivată în Croato-Slavonia a fost:

	în 1905	în 1904
	jugăre catastrale	
grâu	530,420	516,552
săcară	136,004	141,063
orz	118,229	122,786
ovăs	173,489	174,883
cucuruz	695,702	692,053

Producțiunea în asemănare cu rezultatele anului trecut este evaluată astfel:

	1905	1904
	măji metrice	
grâu	3.447.630	2.678.340
săcară	720.821	517.693
orz	709.347	497.529
ovăs	937.061	712.263
cucuruz	5.500.000	2.904.390

Cualitatea produselor nu este cea mai bună totuș este bunișoară și a dat per hectolitru în asemănare cu cea din anul trecut următoarele rezultate:

	1905	1904
	kilogrami	
grâu	76	77
săcară	69	70
orz	62	61
ovăs	44	46
cucuruz	—	75

Recolta Ungariei împreună cu a Croato-Slavoniei a fost:

în 1905	87.202.600	măji metrice
" 1904	73.734.700	" "
" 1903	90.474.500	" "
" 1902	91.991.700	" "
" 1901	70.456.000	" "

Media recoltei celor cinci ani 82.772,000 măji metrice

Rezultatul recoltei anului 1905 a fost deci mai favorabil decât media celor cinci ani ulți; dar mai slab decât recolta anilor 1902 și 1903, în cari noi am avut o recoltă bună din toate soiurile de bucate.

Recolta de cucuruz pe teritorul țărilor de sub Coroana ungară este evaluată la 26,5 până la 27,5 milioane măji metrice. Cu toate că această recoltă este superioară celei din anul trecut, totuș ea este inferioară celei din 1903 cu circa 13—14 milioane măji metrice.

Producțiunea de cereale a Ungariei pentru anul 1905/6 este de circa 90 milioane măji metrice.

Din aceste pentru conzumul interior se cumpută:

grâu	32,0—33,—	milioane măji metrice
săcară	10,5—11,5	" " "
orz	10,0—11,—	" " "
ovăs	10,0—11,—	" " "
cucuruz	24,0—25,—	" " "

iar restul pentru export, fie în grăunțe fie în făină.

În Austria.

Conform rapoartelor ministerului de agricultură sămănăturile au iernat în genere bine. Primăvara de-a-semenea a început bine, numai cât lipsa de umiditate pentru sămănături a fost totuș simțită; mai târziu urmând timp rece și ploios, sămănăturile s'au dezvoltat numai pe încetul și nu deopotrivă, și mai târziu rămăseră mici și sămănăturile de toamnă. Sămănăturile de primăvară au rămas îndărăt în dezvoltare în urma secetei, care au ținut până câtră finea lui Iunie. Au urmat apoi furtuni și ploi mari cari au culcat sămănăturile și au făcut să se umplă și de rugină. După ploile aceste au urmat deodată călduri mari și secetă, cari au pripit coacerea și au influențat nefavorabil asupra dezvoltării grăunțelor. În genere se constată, că recolta grăului și a săcării în Austria-de-jos și în Austria-de-sus a fost mijlocie și bună mijlocie; în Boemia a fost jumătate din recoltă satisfăcătoare, un pătrar mijlocie și un pătrar rea. În Moravia-nordică și estică recolta de grâu și săcară a fost mijlocie. În Galiția și în partea cea mai mare a Bucovinei recolta grăului și săcării nu a corespuns așteptărilor.

Arealul cultivat cu

	grâu	săcară
	Hectare	
Austria-de-jos și Austria-de-sus	120,000	300,000
Boemia	221,000	510,000
Moravia	103,000	230,000
Galiția	465,000	623,000
Bucovina	21,000	27,000
Silezia, Carintia și Salzburg .	35,000	100,000
Celelalte provincii	150,000	140,000

În Silezia, Carintia și Salzburg recolta parte a fost mijlocie parte slabă; iar în celelalte țări recolta a fost satisfăcătoare. Mai slabă a fost recolta sămănăturilor de primăvară.

Recolta orzului a fost satisfăcătoare în Austria-de-jos, Galiția-de-vest, și în țările din Alpi, cu excepția Salzburg-ului; în jumătate a Boemiei a fost slabă, în a treia parte a Moraviei satisfăcătoare, în o a treia parte mijlocie și în o altă a treia parte slabă. În Galiția-estică orzul a dat o recoltă mijlocie.

Recolta ovăsului a fost mult mai nefavorabilă decât a orzului. În Austria-de-jos, în Carintia, Salzburg și jumătate din Caniolia recolta a fost mai slabă decât mijlocie și numai în părțile estice ale Galiției recolta a fost bună. Sămănăturile de toamnă au dat

o recoltă de paie satisfăcătoare, cele de primăvară o recoltă nemulțămitoare.

Recolta *cucuruzului* va fi în Carintia și Bucovina foarte slabă; în celelalte provincii prospectele recoltei sunt satisfăcătoare.

Nici recolta *cartofilor* nu promite a fi bună; și aceste plante au suferit mult din cauza secetei; numai parțial prospectele sunt favorabile.

Rezultatele aproximative ale recoltei sunt evaluate astfel:

Arealul cultivat a fost:

	1905	1904
	Hectare	
grâu	1.115.000	1.114.879
săcară	1.930.000	1.926.401
orz	1.200.000	1.184.258
ovăs	1.830.000	1.821.697
cucuruz	350.000	338.415

Rezultatul recoltei în asemănare cu anul trecut:

	1905	1904
	milioane măși metriche	
grâu	12—13	14.62
săcară	18—20	23.29
orz	13—14	14.55
ovăs	14—15	15.90
cucuruz	3.5—4	3.18

Recolta anului curent rămâne deci mult îndărătul recoltei anului precedent.

Consumul anual de bucate al Austriei este evaluat aproximativ la 100 milioane măși metriche; pe când recolta actuală abia va atinge 60—66 milioane măși metriche.

Consumul anului trecut a fost:

grâu	27—28	milioane măși metriche
săcară	23—24	" " "
orz	15—16	" " "
ovăs	18—19	" " "
cucuruz	8.5—10	" " "

Provizionile Austriei sunt foarte neînsemnate. Intreagă proviziunea de grâu și făină este evaluată la 1—1.5 milioane măși metriche, cea de săcară la 1.5—2, cea de ovăs la 0.5—1 și cea de orz la 0.5 milioane măși metriche.

Austria a importat din Ungaria următoarele cantități de bucate și făină:

	grâu	făină de grâu	săcară
	Milioane măși metriche		
1905 (jum. I a an.)	1.776.160	2.644.189	751.386
1904 anul întreg	3.932.307	6.121.831	2.056.035
1903 " "	5.165.327	6.395.231	2.975.757
1902 " "	5.074.105	5.884.832	2.729.967
1901 " "	4.801.761	5.594.541	2.352.027
1900 " "	5.388.389	5.562.516	3.460.774
	orz	ovăs	cucuruz
	Milioane măși metriche		
1905 (jum. I a an.)	503.592	866.121	261.433
1904 anul întreg	1.821.749	2.052.820	2.097.986
1903 " "	2.033.351	2.232.814	1.943.862
1902 " "	2.157.278	1.977.945	3.337.009
1901 " "	1.718.226	2.022.875	2.138.957
1900 " "	2.394.025	2.650.591	2.504.641

Austria consumă și partea cea mai mare a cantităților de făină, cari aparțin teritorului comun de import, anume:

	grâu	făină de grâu	săcară
	Măși metriche		
1905 (I jum. a an.)	708.819	4.910	386.562
1904 anul întreg	2.192.973	10.647	486.514
1903 " "	224.461	8.510	63.227
1902 " "	945.727	7.249	138.002
1901 " "	315.757	4.130	369.018
1900 " "	359.223	4.250	75.361

	orz	ovăs	cucuruz
	Măși metriche		
1905 (I jum. a an.)	249.906	619.710	2.988.502
1904 anul întreg	701.010	310.924	3.579.122
1903 " "	155.649	177.267	2.827.221
1902 " "	128.773	421.957	1.492.312
1901 " "	211.713	67.379	2.196.473
1900 " "	218.207	87.946	1.826.763

Austria și Ungaria au exportat împreună pe calea teritorului vamal comun:

	grâu	făină de grâu	săcară
	Măși metriche		
1905 (I jum. a an.)	365	279.120	136
1904 anul întreg	31.919	764.083	1.772
1903 " "	164.213	973.818	2.235
1902 " "	141.123	990.932	2.945
1901 " "	212.370	869.932	2.796
1900 " "	81.741	503.558	3.715

	orz	ovăs	cucuruz
	Măși metriche		
1905 (I jum. a an.)	782.605	900	2.577
1904 anul întreg	2.510.787	14.067	44.285
1903 " "	5.317.688	86.928	78.948
1902 " "	3.731.030	220.354	764.734
1901 " "	3.243.014	37.451	129.977
1900 " "	2.993.190	331.553	21.491

Pentru anul economic 1905/6 Austria va trebui să importeze circa:

	Milioane măși metriche
grâu și făină de grâu	15—16
săcară	2.5—3
orz	2—2.5
ovăs	3—4
cucuruz	5—6

O parte mare a acestei trebuințe o acopere Ungaria; numai cucuruzul trebuie să se importeze din țările transoceanice, deoarece producțiunea de cucuruz a țărilor orientale este mai slabă decât normal. s.

Comerțul exterior al României.

Direcțiunea statisticii generale a finanțelor a publicat statistica comerțului exterior al României și mișcarea porturilor în anul 1904.

Acest volum, lucrare conștiințioasă a noului director, dl F. Robin Dărăscu, cuprinde mai multe adăuse și modificări importante, o introducere foarte dezvoltată asupra materiilor la care se referă această statistică, precum și două tabele grafice asupra valorii importului total al României în anii 1890—1904 (în medie pe câte trei ani).

Importul României în 1904 a întrecut cifra importului din 1903 cu 41 milioane și ceva. Dela 1900 România n'a avut un import mai ridicat. Importul din anul 1899 și cei precedenți prezintă, e drept, o cifră mai ridicată de cât aceea a anului 1904, dar această ur-

care se știe e datorită în mare parte și evaluării exagerate a mărfurilor importate.

Incepând cu 1899, importul României se arată prin cifrele următoare:

1899	789,789	tone în valoare de Lei	233.267.938.—
1900	412.105	" " " " "	216.985.878.—
1901	484,368	" " " " "	292.435,760.—
1902	462,333	" " " " "	283.344.549.—
1903	470,075	" " " " "	269.923.710.—
1904	525,294	" " " " "	311.371.613.—

În totalul importului pe 1904, locul întâiu îl are Austro-Ungaria cu 92.945.721 lei sau 29,86% din valoarea totală a importului, apoi vine pe rând după ordinea importanței, Germania cu 91.784.928 lei sau 29,48%, Anglia cu 45.064.101 lei sau 14,48%, Franța cu 17.809.755 lei sau 5,72%, Italia cu 16.203.946 lei sau 5,20%, Turcia cu 9.218.600 lei sau 2,96%, Rusia cu 8.139.423 lei sau 2,61%, Belgia cu 7.180.616 lei sau 2,31% din valoarea importului total, etc. Austria a luat în importul pe 1904, locul Germaniei, pe când în 1903, Germania avea ca țară de proveniență locul întâiu.

Iată importul Germaniei și al celor doi concurenți importanți ce are în România în ultimii 12 ani, înainte de 1904 (în medii pe câte 3 ani).

	Importul din Anglia	Importul din Germania	Importul din Austria
1892—1894	87.377.689 lei	116.118.101 lei	104.844.496 lei
1893—1895	75.675.553 "	105.221.591 "	102.858.571 "
1894—1896	72.126.832 "	97.864.368 "	97.985.296 "
1895—1897	70.336.385 "	91.868.748 "	91.932.079 "
1896—1898	76.090.196 "	101.776.458 "	99.519.170 "
1897—1899	71.648.234 "	96.872.429 "	100.458.727 "
1898—1900	65.778.745 "	84.764.921 "	91.342.211 "
1899—1901	49.210.654 "	77.026.620 "	78.791.592 "
1900—1902	47.682.155 "	73.389.463 "	70.526.278 "
1901—1903	51.650.517 "	80.980.248 "	71.821.546 "

Importul din Austro-Ungaria, Germania, Anglia, Franța, Italia, Olanda, Belgia a crescut în 1904 față de 1903, și a scăzut cu foarte puțin importul din Grecia, Rusia, Turcia, Sârbia.

După vămi, partea cea mai mare din cantitatea (adecă greutatea) totală importată în 1904, o are vama Brăila cu 22,74% pe când în 1903 partea cea mai mare a avut-o vama Galați, vin pe rând după ordinea importanței, vama Galați cu 21,79%, vama Constanța cu 12,49%, Predeal cu 8,29%, Burdujeni cu 6,96%, București Filaret cu 6,35%, Iași cu 3,37%, Verciorova cu 3,04% și așa mai departe.

Prima urmare 57,02% din import se face pe apă.

După felul mărfurilor importate, partea cea mai mare în importul României o are categoria XVI, materii textile și industrii derivate cu 37,96% din valoarea totală a importului, apoi vin pe rând: metale și fabricațiuni metalice (categoria XXI) cu 26,64%; materii, compozițiuni și fabricațiuni diverse (categoria XXV), cu 4,71%; coloniale și fructe meridionale (categoria V), cu 3,43%; piei, curelari, diverse obiecte de piele (categoria XIV), cu 3,23%; uleiuri, grăsimi, ceară, derivatele lor (categoria XII) 2,66% etc.

Trecând la export, vedem că anul 1904 reprezintă o scădere de mai bine de 90 milioane lei față de exportul din anul 1903.

În anul 1904 s'a exportat de 261.872.339 lei, pe când în 1903 s'a exportat de 355.630.307 lei. Dela 1896 nu a fost un export așa de scăzut. Cauza e mai ales scăderea exportului porumbului. Incepând cu 1899 s'a exportat:

1.300,864	tone în valoare de	149.110.658	lei în	1899
2.047.223	"	280.000.434	"	1900
2.984.859	"	353.830.877	"	1901
3.318,260	"	374.819.219	"	1902
3.238.186	"	355.630.307	"	1903
2.269.108	"	261.872.339	"	1904

În totalul exportului pe 1904 primul loc îl are ca și în anii precedenți tot Belgia cu 535,471 tone în valoare de 70.199,311 lei sau 23,60% din totalul cantităților și 26,92% din valoarea totală a exportului.

Partea mare ce Belgia ia în exportul României, nu indică un comerț efectiv cu această țară, ci este știut că mărfurile se duc în întreposele din Belgia de unde se distribuie la adevărații consumatori cari sunt: Germania, Anglia, Franța, Olanda.

Indeosebi, exportul în Olanda a mers crescând. De unde în 1894 se exportă în Olanda numai de 2.449.587 lei, acest export a crescut până la cifra de 34.818,379 lei în 1904.

Această creștere a legăturilor cu Olanda se datorește în primul rând serviciului direct de transporturi stabilit între România și Olanda de serviciul maritim al României. Este de observat că și importul Olandei în România a crescut simțitor din aceeași cauză.

Deasemenea, exportul României a mers mereu crescând în Egipt, în Bulgaria și în Grecia, — comerțul României a prins destul de bine în orientul Europei și va trebui să îngrijim cu toată puterea ca el să crească și pe viitor.

Din cifrele ce avem sub ochi mai rezultă un lucru și anume că exportul României în 1904 a scăzut din țările unde comerțul conzistă în cea mai mare parte din cereale și derivatele lor, și s'a menținut sau a crescut acolo unde comerțul românesc conzistă și din alte articole decât cereale. (*Curierul financiar*)

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 15 Septembrie 1905.

Evenimentul cel mai însemnat petrecut în piața internațională de bani în ultimele zile este urcarea etalonului oficial al Băncii engleze și germane, provocată la cea dintâi de reducerea aurului și la cea din urmă de avântul extraordinar ce iarăși l-au luat industria și comerțul din Germania, care culege acum fructele războiului ruso-japonez. Dintre toate băncile de emisiune cel mai redus etalon oficial îl are Banca Francei cu 3%, după care vine Banca Austro-Ungară cu 3½%, în vigoare din 5 Februarie 1902; Banca Angliei 3% (ultima urcare ½%) și Banca germană 4% (ultima urcare 1% întreg).

Asupra pieței interne de bani urcarea etalonului celor două mari bănci de emisiune a avut puțin efect și după părerea cercurilor financiare bine informate Banca Austro-Ungară va susține nealterat etalonul actual. Numai discontul privat s'a urcat, deși cererile continuă a fi minimale. În Viena discontul privat a variat între 3⅞%—4%, iar în B.-Pesta între 3½% și 4%.

În piața externă de bani urcarea etalonului oficial în Londra și Berlin, firește a schimbat situația, urcându-se discontul privat în Londra la 2% în Berlin la 2¼% și în Paris la 1½%.

Drepturile, datorițele și răspunderea

membrilor din direcțiune

și

Drepturile, datorițele și răspunderea

comitetului de supraveghiere

de

Alfred Kormos,
directorul revistei „Magyar Pénzügy“

traduceri autorizate de

Constantin Popp,

funcționar la Centrala inst. de credit și de econ. „Albina“.

Se pot comanda la traducător în Sibiu sau la Librăria arhiepiscopală din Sibiu, cea dintâi cu prețul de *K 3.—*, iar cea din urmă cu prețul de *K 1.50.*

Banca Austro-Ungară

(un studiu amănunțit despre trecutul, organizația, operațiunile și importanța băncii noastre de emisiune)

de

Ioan I. Lăpădatu.
prof. de științe comerciale.

Se poate comanda dela administrația »Revistei Economice«, cu prețul de 1 coroană.

În editura Delegațiunii Băncilor Române
au apărut:

Problemele Reformei Băncilor,

de Dr. C. Diaconovich.

Prețul: broș. *K 1.—*, leg. *K 1.50.***Anuarul Băncilor Române**

Pe anii

1900 — 1901 — 1902 — 1903 — 1904 — 1905 — 1906.

Prețul: câte *K 3.—*.

Se comandă la Administrația »Revistei Economice« în Sibiu (Nagyszeben).

Au apărut

„BIBLIOTECA BĂNCILOR ROMÂNE“

Nr. 1.

Studii de contabilitate

(principiile fundamentale ale contabilității în partidă dublă)

de

Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comerciale.

Nr. 2.

Băncile Române

din

Transilvania și Ungaria

de

Constantin Popp,
funcționar la Centrala „Albinei“, Sibiu.

Nr. 3 și 4.

Efectele publice

de

Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comerciale.

Se pot procura dela Administrația »Revistei Economice«, cele dintâi à 50 fl. cea din urmă *K 1.*

Medalia de aur dela Expoziția științifică din București, 1903.

publicată în traducerea și cu acceptația
ASOCIAȚIUNII
pentru
literatura română și cultura poporului român
Dr. C. Diaconovich.

Cu numeroase ilustrații și hărți.

3160 pag. 8* mare — 37.622 articole.

3 tomuri
legate luxos
K 80.—

33 fasc.
broșurate
K 70.—

1904

Editura și tiparul W. Krafft, Sibiu.

Se comandă la
Biroul »Asociațiunii« Sibiu, str. Morii Nr. 6.